

ZÁZRÁK PRÍRODY

THE MIRACLE OF NATURE

Slovenské národné múzeum otvára novú stálu prírodovednú expozíciu

---

TLAČOVÁ SPRÁVA

Bratislava, 14. decembra 2010 – Priestory Slovenského národného múzea-Prírodovedného múzea na Vajanského nábreží 2 v Bratislave sa po päťdesiatich rokoch zmenia. Od 15. decembra 2010 bude sprístupnená nová stála expozícia približujúca živú prírodu Slovenska *Zázrak prírody – Biodiverzita Slovenska*.

Pred niekoľkými mesiacmi uzatvorilo SNM-Prírodovedné múzeum svoje dve stále expozície *Fauna Slovenska* a *Variácie sveta rastlín*, vďaka ktorým od roku 1960 obdivovalo významných zástupcov slovenskej živej prírody niekoľko generácií návštevníkov. V týchto dňoch sa sprístupňuje nová expozícia, ktorá ponúka prostredníctvom témy biologickej rozmanitosti **komplexný obraz o flóre a faune Slovenska**.

Pôvodné diorámy s dominantnými predstaviteľmi našej fauny boli doplnené a využité v zmysle filozofie súčasnej expozície aj na **vernú prezentáciu biotopov**. K desiatim pôvodným diorámam pribudli dve nové, ktoré spolu s priestorovými inštaláciami piatich vitrín umožnia návštevníkovi spoznať **rozmanitosť vegetačných typov Slovenska – od nížin cez pahorkatiny až po najvyššie polohy horských masív** – a tiež živočíchov, ktoré možno v tom ktorom prostredí stretnúť. Návštevníka čaká pohľad pod vodnú hladinu, do bludiska bizarných skalných útvarov, ale aj prechádzka lesom.

Expozícia *Zázrak prírody – Biodiverzita Slovenska* je situovaná **v štyroch miestnostiach s celkovou rozlohou 882 m²**. Úvod expozície je zároveň úvodom do sveta živej prírody. Návštevníka zaujmú príťažlivé obrázky mikrosвета rastlín a živočíchov. Prostredníctvom jednoduchej animácie sa oboznámi so základnými procesmi fotosyntézy a problematikou systematického triedenia živých organizmov, aby bol vzápätí ohromený **veľkosťou obrovskej ryby – vyše šesťmetrovej vyzy, ktorá sa vyskytovala na Slovensku ešte na začiatku 20. storočia, ale dnes už ju na našom území nenájdeme**.

Príbeh diverzity fauny Slovenska sa naplno rozvíja v 30 vitrínach, kde sú zástupcovia **živočíšnych druhov** prezentovaní v rámci **jednotlivých systematických skupín** (mäkkýše, kôrovce, hmyz, ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce). Ich prezentácia je doplnená o kostrový materiál, hniezda a vajíčka vtákov či stopy cicavcov.

Múzejná prezentácia **rastlinných druhov** je riešená kresbami renomovaného ilustrátora z oblasti populárno-vedeckej literatúry akad. maliara **Jindřicha Krejču**, ktoré sú umiestnené na 30 podsvietených stojanoch, prezentujúcich významné druhy 32 biotopov a dopĺňajú tak autentický botanický materiál priestorových inštalácií v diorámach. Vedecká ilustrácia akad. maliara J. Krejču je použitá aj na doplnenie vitrín, prezentujúcich živočíchy.

Záver expozície patrí prezentácii skvostov slovenskej prírody – **národných parkov a hlavných myšlienok ochranných snáží**. Snahou a jedným z cieľov autorov bolo poukázať na krehkosť a zraniteľnosť prírody a význam aktivít, zameraných na jej ochranu. Zrkadlo, umiestnené v závere expozície, má upozorniť, že človek je len jedným z článkov geniálneho sveta prírody. To, či tým najvyšším, nech si rozhodne každý sám za seba.

Expozícia *Zázrak prírody – Biodiverzita Slovenska* svojím výtvarným riešením a filozofiou nadväzuje na tému expozície *Zázrak prírody – Biodiverzita Zeme*, ktorá bola verejnosti sprístupnená v roku 2006. SNM-Prírodovednému múzeu sa sprístupnením oživených expozícií podarilo naplniť významnú úlohu, vyplývajúcu z plnenia Akčného plánu implementácie Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku, a to práve v roku 2010, ktorý bol vyhlásený UNESCO-m za **Medzinárodný rok biodiverzity**.

Niekoľko naj z výstavy:

Najmenší organizmus: blcha mačacia - 2 mm

Najväčší živočích: vyza veľká, model 6,4 m a hmotnosť okolo 1000 kg

Najviac ohrozené rastliny a živočíchy prezentované na výstave: ryba – blatniak, plazy korytnačka močiarna, vtáky – orly, drop, krakľa, a iné, hmyz – sága stepná, fuzáč Schaeferov, jasoň červenooký, cicavce – kamzík vrchovský tatranský, zubor európsky

Najťažšie zviera: zubor európsky, hmotnosť okolo 900 kg

Najstarší zbierkový predmet: niektoré zoologické preparáty majú vyše 100 rokov; projekciou prezentovaný **Cypriánov herbár** má okolo 240 rokov

Živočíchy na Slovensku už vyhynuté, resp. dnes už len zbierkové predmety: vyza veľká, 3 druhy jeseterov, losos atlantický

Názov: *Zázrak prírody – Biodiverzita Slovenska*

Miesto: SNM-Prírodovedné múzeum, Vajanského nábr. 2, Bratislava

Trvanie: od 15. decembra 2010

Otváracie hodiny: počas školského roka 9.00 – 17.00 h, posledný vstup 16.30 h; počas mesiacov júl a august 10.00 – 18.00 h

Kurátor: Mgr. Ján Kautman

Kurátor zodpovedný za botaniku: RNDr. Jana Uhlířová

Autori expozície a zostavovatelia scenára: Mgr. Ján Kautman a RNDr. Jana Uhlířová

ostatní autori: Mgr. Juraj Čačaný, RNDr. Vladimír Janský, RNDr. Ivona Kautmanová, RNDr. Ivo Rychlík a RNDr. Eva Uherčíková, CSc.

spolupráca na scenári: RNDr. Roman Cséfalvay a Mgr. Katarína Vidékyová

Odborná spolupráca: Prof. RNDr. Karol Hensel, CSc. a Mgr. Marek Vaculík

Architektonicko-priestorové a výtvarné riešenie, realizácia expozície: Ateliér Choma a Ping Pong

Generálny partner SNM: Poštová banka a.s.

Mediálni partneri SNM: Slovenský rozhlas, TASR, zoznam.sk, Historická revue, Pamiatky a múzeá, muzeum.sk, Nubium, Slovakia Online, Bigmedia, in.ba, TV Bratislava, Guest, Kam do mesta, Fan v Bratislave, citylife.sk

www.snm.sk